

ГОД. XXII.

ПОЗОРИШТЕ.

БРОЈ 1.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Излази за време бављења позоришне дружине у Н. Саду свагда о дану сваке представе, иначе сваког месеца по је-
дан пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. —

ИЗВЕШТАЈ

О СТАЊУ И РАДЊИ СРПСКОГ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА

ЗА ПОСЛЕДЊИХ ПЕТНАЕСТ ГОДИНА ОД 1881/2 ДО 1895,6 ГОДИНЕ,

од дра ЛАЗЕ СТАНОЈЕВИЋА, начеоника друштвеног.

Славна скупштино,

Вољом Вашом и поверењем Вашим, пошто-
вана господо, заузео сам ово узвишено пред-
седничко место у овом одличном „друштву
за српско народно позориште“ још пре 15 го-
дина. Леп низ година — готово половина вре-
мена, од како постоји наше позориште — за
које се време могло много што шта за позо-
риште корисног урадити, кад би само *увек*
и *све* онако ишло, као што би ми хтели,
а не онако, као што већином *мора* да иде.

Лако је појмити, да је позориште наше у
току тих 15 година имало својих лепих и
сјајних дана, кад је онострано Српство само
с поносом и хвалом говорило о овом нашем
мезимчету; ал' било је на против — и то,
канда, много више на жалост нашу — мутних
и суморних, тешких и очајних, по опстанак по-
зоришта опасних дана, које смо — милом Богу
хвала — бар до данас срећно пребродили.

Ко је ма како пажљиво и будним оком
пратио развој и делање нашег позоришта
од постанка му до данас, ипак су свакоме
од нас избледеле у памети слике, што су
још пре 10—15 година утиснуте биле у
душу нашу; јер су их новије и свежије
слике из памћења нашег сасвим потиснуле
или бар преклопиле; па држим, да ће бити
згорег, ако — пре него што отступим с овог
места — изнесем славној скупштини макар
и у најкрупнијим потезима само најважније
моменте и најзанимљивије ствари, онако, како
су постојале пре 15 година и развијале се
до данас, а како стоји с нашим позориштем
данас, то сте мало час чули.

Ићи ћемо редом с године на годину, и
изнети прилике, што су биле кобне и судбо-
носне по наше позориште као и лепше,
радосније и пријатније појаве, што се десиле
код нашег позоришта за последњих 15 годна.

I.

Године 1881:

Добило је позориште легат пок. *Ане*
Загорице рођ. Шевичеве из Сенте у износу
од 400 фор.

Те године преминуо је многогодишњи
благајник овога друштва *Ђорђе Шевич*, а
на његово место изабран је *Данило Маној-*
ловић, који и сада службује као благајник
позоришни.

Исте године умрло је један од највр-
нијих глумаца наших *Сава Рајковић*.

Скупштина закључила, да се путем
својевољне лиценције прода имање (кућа,
магазин и 8 ланаца земље) пок. *Стевана*
Бадрљице из Сенте, што га је завештао
српском народном позоришту. — Набављена
је слика тога позоришног добротвора.

Године 1882:

Према одлуци скупштинској, отплаћено
је у овој години Данилу Манојловићу, су-
поседнику позоришне дворане 1000, фор. као
један део од 5000 фор., што их је уложио
у позоришну дворану при куповању исте.
У даљим годинама исплаћена је истом су-
власнику позоришне дворане и остала свота
од 4000 фор., тако, да је позориште постало
јединим власником позоришне дворане.

У овој години учињени су позоришту ови завештаји: 1. Михајило Лефтер из Сегедина завештао је 100 фор.; 2. Терезија Остојићка из Суботице оставила је легат од 1000 фор.; 3. пок. Север Нинчић из Ст. Кањиже наредио је, да српска цркв. општина у Ст. Кањижи има позоришту сваке године из његове оставине исплаћивати по 75 фор.; 4. Сава Ђорђевић из Перлеза оставио је легат од 500 фор.; 5. Стеван Антоновић из Липе оставио је легат од 100 фор.

Имаће пок. *Стевана Бадрљице* из Сенте продато је на јавној лицитацији за 14.298 фор. Лицитација је одобрена. Тај новац издан је под камату, а приход се троши на позоришне цели. — На тај завештај плаћено је 818 фор. 13 н. наследне пристојбе.

Глумац Васа Марковић из Срп. Чанада померио памећу. Позориште му је кроз 2—3 године у том болесном душевном стању давало месечно припомоћ од 10 фор., која је шиљана општини чанадској.

Године 1883:

Пок. *Бена Брановачки* из Сенте оставио је позоришту 20 *дистриктских ланаца земље* у Сенти, као закладу под именом: „*Задужбина Бене Брановачког и жене му Иде рођ. Вујићеве*“. Позориште не може ту земљу продати, него само приход трошити. Том земљом рукује повереник друштвени у Сенти др. Стеван Малешевић.

Пок. *Јулијана Ковачићка рођ. Смиљанова* из Мола завештала је позоришту 40 *дистр. ланаца ораће земље* у Сенти као закладу под називом: „*Завештај Јулијане Ковачићке рођ. Смиљанове и мужа јој Јоце Ковачића*“, но под условом, да ту земљу ужива њен муж, а после смрти његове да припадне позоришту.

Даљи завештаји у овој години: 1. пок. *Ђорђе Вуков*, трговац из Т. Бечеја, оставио је позоришту један део своје куће. Путем поравнања добивено је у име тога завештаја од браће Стајића, наследника завештачевих, 300 фор.; — 2. пок. *Катарина Ђорђевићка рођ. Јорга* у Новом Саду, сунруга народног добротвора Симе Ђорђевића, оставила је легат од 100 фор.

Честита *Штедионица* у Вуковару прило-

жила је 50 фор. и од тога времена прилаже све до сад од свога прихода позоришту годишње по толику или мању своту прилога.

Године 1884:

Пок. *Радивој Ковачевић* из Аде оставио је легат од 100 фор.

Поздрављена је *50-годишњица песника нашег Змај Јована Јовановића*.

Послан је брзојавни поздрав приликом отварања чешког народног позоришта у Прагу.

Кад је „*Матица Српска*“ 10. (22.) јуна 1884. славила *50-годишњицу књижевнога рада дра Јована Суботића*, предан му је, преко нарочитог изасланства, *сребрни дивит и златно перо* као вишегодишњем начеонику овога друштва и писцу позоришном.

Требало је издати позив на народ ради уписивања у чланство овога друштва; али пошто је година била неродна, одложено је за боља времена.

Године 1885:

Поднета је варошком представништву новосадском представка с молбом, да овоме друштву бесплатно уступи *варошко земљиште „Хан“* за градњу сталног позоришта.

Глумац *Марко Суботић* преминуо у Панчеву.

Завештаји: 1.) *Кнез Александар Карађорђевић* завештао је легат од 1500 фор.; — 2.) *Христофор Шифман*, земљемер у Банат-Комлошу, оставио је годишњи легат од 200 фор., који „*Матица Српска*“ из његове фондације сваке године исплаћује; — 3.) *Ђура Ненадовић*, трговац из Титела, завештао 1000 фор.; — 4.) *Јова Радуловић*, варошки чиновник у Н. Саду, оставио легат од 100 фор.

Знаменит завештај учинио је позоришту пок. *Гавра Јанковић*, *графанин* из Арада, који је оставио своју кућу на спрат у Араду и виноград у Ђороку, под условом, да то припадне позоришту, као засебан фонд за потребе позоришне, после смрти нећака му Ђорђа Лукића из Арада, који је и сада у животу.

Закупништво „*Бондина театра*“ у Дубровнику тражило је, да наше позориште дође тамо на 30 представа. Ма да је управни одбор био вољан да испуни ту жељу *дубровачких Срба*, али се то није могло

извести због велике даљине и ради знатне штете.

Закључено, да се прослави 25-годишњица глумовања управитеља Димитрија Ружића и жене му Драшње.

Одлучено, да се постави деловођа позоришни са платом од 800 фор. и путним трошком од 160 фор., који ће водити административно-економску струку. Тим ће се олакшати посао управитељу Димитрију Ружићу.

Утврђена су правила за пензиони глумачки фонд.

Године 1886:

Састављена су нова „Правила за дружину српског нар. позоришта“ и раздана глумцима да их се придржавају.

Тривун Вујин, ц. и кр. капетан у миру у Н. Саду, завештао легат од 100 фор.

Вар. представништво новосадско уступило је позоришту бесплатно земљиште „Хан“ од 1 јутра и 484¹/₂ квадр. хвата, али да се употреби само за зидање позоришта, и то зидање да се почне за 3 године, а да се доврши за 5 година од дана одобрења министарског и да се земљиште преда позоришту без терета. То је послано од стране представништва високом министарству на решење.

Сачињена је „Уредба о позоришној управи“. На основу исте изабран је за управитеља опет Д. Ружић, а за деловођу Стеван Ј. Јефтић.

Учињена је достојна почаст поводом смрти дра Јована Суботића. Изаслана је нарочита депутација у Земун на погреб. Одређен је прилог од 100 фор. на споменик Суботићев.

Преминуо глумац Васа Марковић.

На прослави 50-годишњице књиж. рада Борђа Малетића и Матије Бана, писаца позоришних, заступао је ово друштво подначеоник А. Хаџић.

Дана 5. (17.) IV. 1886. прослављена је свечано 25-годишњица Д. Ружића и жене му Драге Ружићке. Управни одбор даровао је јубиларима два сребрна лаврова венца са натписом. Држан је банкет. Ружић одликован орденом од кнеза црногорског.

Уведене су представе за децу са спуштеном улазном ценом. Исто тако и недељне представе за народ.

На скупштини је откривена слика добротвора Стевана Бадрљице из Сенте. Подначеоник А. Хаџић говорио је том приликом.

Решено је на скупштини, да управни одбор нађе коровођу или кавалника.

Године 1887:

Прослављена је свечаним начином 25-годишњица српског народног позоришта. Прослава је почела о ускресу 6. априла 1887. и трајала шест дана. Испала је у сваком погледу сјајно, а завршена беседом са игранком.

У помоћ управитељу постављена су два редитеља: Миљковић и Добриновић.

Умрла глумица Марија Рајковићка-Димитријевићка.

Године 1888:

Министарство унутр. послова одобрило је одлуку новосадског вар. представништва, да се тако звано земљиште „Хан“ бесплатно уступи на цел зидања позоришта, али не „српском народном позоришном друштву“, него „новосадском српском позоришту“. Још су стављени неки услови. Против тога поднесена је представка министарству, да одустане од стављених услова и да одобри одлуку вар. представништва без тих измена.

Петар Томић, који је био родом из Маћедоније а умрло у Н. Саду као калдрмија, оставио је позоришту 100 фор.

Вођени су преговори да позориште иде у Босну и Херцеговину, али ти преговори нису имали повољна успеха.

Године 1889:

Набављени су ликови добротвора позоришних Ђене Брановачког и жене му Иде рођ. Вујићеве из Сенте, који су позоришту завештали 20 ланаца земље.

Именовани су у неким већим местима повереници, да скупљају чланове за ово друштво.

При прослави 40-годишњице песничког рада Змај-Јована Јовановића, коју је приредило „Кипфалудијево друштво“ у Будим-Пешти 17. (29.) маја 1889., говорио је

А. Хаџић, а позориште су заступали : др. Станојевић и Јован Грчић.

Скупштина решила, да се изда *позив на народ*, да се родољуби наши уписују у чланове, да би се фонд што више оснажио и порастао. Управни одбор извршио је ту одлуку.

Године 1890:

Народни добротвор *Васа Јаказовић* оставио је позоришту годишњи легат од 50 фор.

Пок. *Рахила Манојловићка рођ. Белеслијина* из Суботице оставила је легат од 200 фор.

Магистрат је, и пре решења министарског, на образложеној представку позоришну, тражио од позоришта, да се изјасни, да ли прима услове за зидање позоришта на „Хану“ — на што је скупштина решила, да ово друштво нити може нити има права да напушта свој уставом прописани и одобрени назив „српско народно позориште“, те никако не може примити земљиште под условом да се зове „српско новосадско позориште“, итд.

Управни одбор тражио је од овд. магистрата, да одобри, да *позоришна зграда* после истекле дозволе *још 10 година* као власништво овога друштва може постојати на своме месту. Представништво је одбило молбу, тврдећи, да је позор. зграда трошна, ма да то није било у ствари. Управни је одбор поднео рекурс против те одлуке.

Скупштина је решила, да се позориште обрати на сабор и саборски одбор ради одређења припомоћи, и да исти препоручи *срп. цркв. општинама*, да дају годишње прилоге на позориште као народни просветни завод; а ради тога да се изашиље депутација од 10 чланова патријарху.

Године 1891:

Пок. *Јелисавета Бирварска рођ. Загорница* из Сомбора завештала је легат од 200 фор.

Министарство је одбило призив управног одбора у погледу *позоришне дворане* и потврдило одлуку вар. представништва, по којој се има позоришна зграда 31. дек. 1891. порушити, јер јој тада истиче уговор, који је са варошком општином склопљен.

Скупштина одлучила, да се позориште обрати на *поједине родољубе и корпорације* с молбом, да годишњим или месечним прилозима притеку позоришту у помоћ, да би се тиме створила стална субвенција позоришту и обезбедио му се опстанак.

Скупштина решила, да се поводом оставке управитеља Д. Ружића расписе стечај на 3 месеца за *управитеља позор. дружине* са годишњом платом од 1500 фор. и путним трошком. — Управитељ да се бира на годину дана, а управ. одбор да избор изврши. Привремено да води управу Д. Ружић.

Година 1892:

Пок. *Јаша Векеџки*, велики поседник у В. Бечкерекy, оставио је легат од 200 фор.

Г. *Коста Аврамовић*, умировљени крманош I. прив. дун. пароброд. друштва у Земуну, из Дуна-Фелдвара, а рођен у Кун-Сент-Миклошу, послао је овоме друштву на сахрану *уложну књижицу* I. земунске задруге за потпомагање и штедњу (сада кредитног завода) под бр. 898. До 15. окт. 1887. уложио је на ту књижицу у корист позоришту преко 200 фор. главнице са каматом. Уложна књижица чува се у благајни позоришној.

Пок. *Коста П. Петровић* из Земуна оставио је 50 фор.

На расписан *стечај за управитеља* јавио се само један компетент, који је после молбу повукао. За тим су вођени преговори с неким књижевницима нашим, али без успеха. Пошто није даље никако хтео Д. Ружић да води управу, одазвао се подначевник А. Хаџић жељи управ. одбора, да врши непосредни надзор над позор. дружином, док се не нађе сталан управитељ. Он је бесплатно вршио управитељске дужности. — За тим се водили преговори ради управе и са Милошем Цветићем, који је стављао неке услове. Скупштина одлучила, да се на ново расписе стечај за управитеља са годишњом платом од 1500 фор., 120 фор. на канцеларију и путним трошком, и да се управитељ бира на 3 године.

Изабран је за капелника или коровођу позор. дружине *Хуго Дубек* са платом од 600 фор.

Управни одбор био је умолио овдашњи магистрат представком, да допусти да *позор. зграда* може постојати, док се не назида ново позориште или друга каква зграда за представе, а учиниће се нужне преинаке на згради. Но та је представка одбијена, јер је истекао уговор, те је магистрат наредио, да се позор. зграда мора рушити за 30 дана. И тако се с тешким срцем морало приступити рушењу те зграде. За откуп материјала и рушење добивено је 2500 фор., и од продатих ствари још 250 фор., а после се продало још ситнијих ствари. — За тим је обећао г. Лаза Дунђерски, да ће назидати ново позориште у дворишту своје куће у гостионици „код царице Јелисавете“ — што је касније и учинио.

Исплатили су позоришту *давно завештане капитале*: 1. Бивши в. кикиндски дистрикт завештај од 5000 фор.; — 2. Варошка општина у Сомбору 2251 фор., 20 н.; и 3. Варошка општина у Новом Саду 1000 фор. — Све је то издано под камату.

У споразуму са наследником пок. Гавре Јанковића из Арада Ђорђем Лукићем продат је филоксером заражен *виноград Јанковићев у Бороку*. Добивено је за исти 2820 фор., од чега је исплаћено 1000 фор. дуга са куће Јанковићеве, а остатак од 1820 фор, припао је фонду позоришном, пошто се г. Ђорђе Лукић великодушно одрекао свога права ужитка прихода од те своте у корист позоришту, на чему му је изречена захвалност.

Изаслана је депутација на прославу *50-годишњице Јована Ђорђевића* 12. (24.) априла 1892. под вођењем А. Хацића

Пошто преговори ради *кула позор. гардеробе и прибора* из оставине пок. Јована Наке нису имали успеха — то је решено, да се *гардероба попуни и обнови* према друштвеним средствима. Набављено је најпре српско нар. историјско одело, па за тим се непрекидно сваке године троше на ту цел повеће своте.

Управитељу Д. Ружићу изјавила је скупштина захвалност на 12-годишњем вршењу управитељске дужности, и исти је изабран за почасног члана овог друштва,

а уједно му је подељен и наслов почасног управитеља.

Године 1893:

Паја ил. Јеремић из В. Кикинде приложио је у име чланарире још 100 фор., тако да његова до сад уплаћена чланарина износи 200 фор.

Пок. *Александар ил. Трифунац*, *Батфалски* завештао је легат од 200 фор., који је исплатио адв. др. Милош Ђорђевић.

Српско црквено певачко друштво у Вршцу приложило је 200 фор.

Српска црквена општина у Вршцу приложила је 100 фор.

Српска црквена општина у Сентомашу приложила је 100 фор.

Друштво ово поздравило је *две културне светковине* народне: прославу откривања споменика Гундулићева у Дубровнику и 400-годишњицу ободске штампарије у Црној Гори.

Записана је туга за губитком члана *Јована Бошковића*, кр. срп. министра просвете, који је стекао заслуге за ово позориште.

Скупштина опет решила, да се *по ново расишише стечај за управитеља позоришног*.

Године 1894:

Пок. *Лука Николић* из Земунa завештао 100 фор.

На расписани *стечај за управитеља* није се нико пријавио, те је управ. одбор и на даље поверио привремену управу А. Хацићу, који је води и сада бесплатно; али је умољен и начеоник др. Станојевић, да и он прегледа стање и радњу позоришта и месних позор. одбора, т. ј. да врши надзор.

Преминуо је вредни књиговођа друштвени *Арон Поповић*, а на његово место изабрао је управни одбор за књиговођу *Јована Токалића*.

Укинуте су *кориснице* глумцима, а решено, да се у местима, где нема дефицита, даје по једна представа у корист *глумачког пензионог фонда*.

Решено да се у уговоре с глумцима стави и та обвеза, да се не смеју активно мешати у политику и партијске послове.

Решено по ново, да глумци морају

уплаћивати 3⁰/₀ од своје плате у глумачки пензиони фонд.

Године 1895:

Пок. Др. Љубомир Радивојевић, члан овога друштва из Каменице завештао је 100 фор.

На прослави 25-годишњице краљ. срп. нар. позоришта у Београду од 20. до 24. нов. 1894. заступали су ово друштво: начеоник др. Станојевић, подначеоник А. Хаџић и још некоји чланови управног одбора.

На молбу глумаца одустало се за сад од уплаћивања 3⁰/₀ од плате им у извн. глумачки фонд.

Наше позориште по ново је позвано да иде у Дубровник на јесењу сезону на 44 представе. Саопштени су наши услови и трошкови.

Постављена су три редитеља, и то: за главног редитеља почасни управитељ Дим. Ружић, а за редитеље: Пера Добриновић и Андрија Лукић.

Утврђена су и одобрена „Правила о месним позоришним одборима“, којима се у смислу устава друштвеног обележавају права, дужности и деоокруг месних позор, одбора и њихов одношај према централном управном одбору.

Дана 14./II. 1895. преминуо је у Београду почасни члан и управитељ кр. срп. нар. позоришта београдског Милорад II. Шапчанин, књижевник и писац позоришних дела. На погребу заступао је наше позориште управитељ А Хаџић.

8. (20.) априла 1895. славила је глумица Јеца Добриновићка своју 25-годишњицу. Добила је од управ. одбора сребрн венац са сходним натписом.

Решила скупштина, да се рачуни воде од 1. јуна до 1. јуна сваке године, а тако да се прави и прорачун годишњи.

II.

Легати са одбитком 10⁰/₀ наследне пристојбе ово су:

1881. Ане Загорице из Сенте	400 ф.
1882. Михаила Лефтера из Сегедина	100 „
„ Терезије Остојићке из Суботице	1000 „
„ Саве Ђорђевића из Перлеза	500 „
Пренос:	2000 „

Пренос: 2000 ф.

1882. Стевана Антоновића из Липе	100 „
1883. Ђорђа Вукова из Т. Бечеја	300 „
„ Катарине Ђорђевићке из Н. Сада	100 „
1884. Радивоја Ковачевића из Аде	100 „
1885. Кнеза Ал. Карађорђевића	1500 „
„ Ђуре Ненадовића из Титела	1000 „
„ Јована Радуловића из Н. Сада	100 „
1886. Тривуна Вујина из Н. Сада	100 „
1888. Петра Томића из Велеса	100 „
1890. Рахиле Манојловићке из Суботице	200 „
1891. Јелисавете Бирварске из Сомбора	200 „
1892. Јаше Векецког из Бечкереча	200 „
„ Косте Петровића из Земуна	50 „
1893. Александра Трифунца пл. Батфанског	200 „
1894. Луке Николића из Земуна	100 „
1895. Дра Љубомира Радивојевића из Каменице	100 „
	6450 „

Кад се одбију 10⁰/₀ т. ј. 645 фор. за наредну пристојбу, остаје 5805 фор.

Годишњи легати:

1881. Стевана Бадрљице из Сенте	13.479 фор. 87 нов. донели су до 31. маја 1896. год. камате	12.266 ф. 67 н.
„ Севера Нинчића из Ст. Кањиже с почетка по 75 ф. а после 62 ф. 50 н. донело је		905 ф. 65 н.
1883. Ђене и Иде Брановачке земља донела је		5584 ф. 64 н.
1885. Христифора Шифмана из Банат-Комлоша по 200 ф. годишње		2311 ф. 13 н.

Свега: 21.068 ф 09 н.

Осим тога од 1890. године од Васе Јагасовића по 50 фор. годишње на глумачки пензиони фонд.

Ово су биле појединости, а сад да пређемо на опште ствари:

Кад сам 1881. год. стао на чело слав. овог друштва, имала је позоришна дружина 14 мушких и 10 женских чланова, свега: 24, данас има 15 мушких, 14 женских чланова, свега: 29.

Годишња плата глумачка износила је 1881/2. г. 14.000 фор., а 1895/6. г. износи 20.900 фор., те је данас 6.900 фор. већа него пре 15 година.

Потреба поз. дружине била је 1881/2. г.

20.000 фор., а 1895/6. г. 29.350 фор.; данас је пак са 9350 фор. већа него 1881. год., ал' су данас и потребе куд и камо веће, јер су и захтеви позоришне публике куд и камо већи.

У току тих 15 година позоришна дружина је

	заслужила	потрошила	сувишак	мањак
1881/2.	19.890 ф. 66 н.	18.726 ф. 60 н.	1164 ф. 06 н.	— ф. — н.
1882/3.	20.931 " 93 "	19.837 " 01 "	1094 " 92 "	— " — "
1883/4.	26.285 " 05 "	24.765 " 89 "	1519 " 16 "	— " — "
1884/5.	19.081 " 04 "	19.152 " 88 "	— " — "	71 " 84 "
1885/6.	22.804 " 16 "	23.815 " 45 "	— " — "	1011 " 29 "
1886/7.	23.219 " 56 "	22.674 " 01 "	545 " 55 "	— " — "
1887/8.	21.412 " 11 "	22.294 " 78 "	— " — "	882 " 67 "
1888/9.	20.170 " 83 "	20.370 " 98 "	— " — "	200 " 15 "
1889/90.	23.127 " 57 "	24.431 " 03 "	— " — "	1303 " 46 "
1890/1.	22.864 " 09 "	23.558 " 86 "	— " — "	694 " 77 "
1891/2.	23 812 " 45 "	23.100 " 18 "	712 " 27 "	— " — "
1892/3.	28.480 " 07 "	28.431 " 75 "	48 " 32 "	— " — "
1893/4.	24.932 " 60 "	26.176 " 11 "	— " — "	1243 " 51 "
1894/5.	33.157 " 51 "	30.091 " 33 "	3066 " 18 "	— " — "
1895/6.	32.762 " 64 "	34.160 " 92 "	— " — "	1398 " 28 "
15 година	362.932 " 27 "	361.587 " 78 "	8150 " 46 "	6805 " 97 "

Сувишак: 1344 фор. 49 новч.

1344 фор. 49 новч.

Из фонда издано је позоришту субвенције:

1886/7	—	300	фор.	—	новч.
1887/8	—	300	"	—	"
1888/9	—	1600	"	—	"
1889/90	—	800	"	—	"
1890/1	—	2968	"	22	"
1891/2	—	1700	"	—	"
1892/3	—	1951	"	95	"
1893/4	—	1243	"	51	"
1894/5	—	2515	"	—	"
1895/6	—	1310	"	—	"

свега 14.688 " 68 "

са одбитком вишка од 1.344 " 49 "

износи субвенција 13.344 " 19 "

за 15 година.
Та субвенција потрошена је понајвише на подмирење дефицита, даље: на награде Д. Ружићу за привремено вођење управитељске дужности, на подмиру трошкова за одобрене ферије глумцима, на тантијеме

писцима, на препис позоришних дела и улога, на партитуре, на штампу улазница, на оправку гардеробе и кортина, на откуп изворних дела позоришних, на награде за преводе, итд.

Године 1892. решено, је да се гардероба попуни и обнови, на што је потрешено:

1893/4.	500	фор.	—	новч.
1894/5.	491	"	51	"
1895/6.	2306	"	84	"

Свега: 3298 фор. 35 новч.

Фактично стање позоришног фонда било је 1881. год 20.805 фор. 70 новч., а 1. маја 1896. г. 48.957 фор. 73 новч., према томе порастао је за то време позор. фонд са 28.152 фор., 03 новч., осим гардеробе и другог позор. прибора и осим земље, коју већ уживамо, и осим куће у Араду и земље у Сенти, што још не уживамо.

За то време исплаћен је остатак дуга од 5000 фор. за позор. зграду, и најпосле

враћено је 3600 фор. „Матици Српској“ што је позориште било дужно.

На хипотекарном *зајму* има позориште до 1. маја 1896. год. 25.350 фор.

Чланова „друштва за српско народно позориште“ било је 1881. г. 291, а данас

их има 434, прирасло је за 15 година 143 члана.

Због неплаћања брисано је до сад 44 члана, на којима је изгубљено капитала 2187 фор. 60 новч. а камате 747 ф. 02 н., свега 2934 фор. 62 нов.

(Свршиће се.)

Л И С Т И Њ И.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Српска народна позоришна дружина у Панчеву.) О бављењу наше позоришне дружине у Панчеву доноси „Браник“ у свом 11. броју овај извештај: „Наша народна позоришна дружина, од како се налази у нашој средини, давала је од 14. децембра прошле године до 26. јануара о г. 27 представа, које су, с врло малим изузетком, имале све редом великог и моралног и материјалног успеха. У приказаним делима нашли смо и добре поуке и лепе забаве и освежења за рад и тешку борбу свакидашњег нам живота, а у складној, уметничкој игри наших вредних глумаца нашли смо опет правог уживања. Од приказаних дела највећег успеха имала је „Балканска царица.“ Тај песнички умотвор витешког господара Црне Горе и Брда давао се овде код нас досад два пута и увек га је примила наша публика с највећим одушевљењем и допадањем. Од других приказаних комада највише су се допали: „Слободарка“, „За круну“, „Кир Јања“, „Лажви Димитрије“, „Бидо“ „Задушне жене“, „Јасмина и Ирена“, „Велики Галеото“, па „Нијоба“. У том комаду ступила је овде код нас на позорницу први пут г. Милка Марковића после свог дужег побољевања. Посета је у опште врло добра, само је велика незгода то, што се у истој дворани, где се дају позоришне представе, приређују и забаве и игранке, те тако наше позориште готово сваке суботе, а често и недељом не може давати представе, те ће тако и приход бити мањи него што би био да се могу давати представе у најбоље позоришне дане, као што су то: субота и недеља. Заиста било би већ крајње време, да се већ једном и код нас подигне згодна зграда за позоришне

представе, да не бисмо морали натезати и ку- бурити. У том су нас, на жалост, претекла сва наша већа па и мања места; ал' се надамо да ће се за кратко време у томе и код нас кренути на боље, ако се оствари намера, да варош наша у заједници са српском црквеном општином подигне велику гостионицу заједно са двораном за позоришне представе “

(Двадесетпетогодишњица Саве Петровића.)

Радо бележимо рад и успех како на пољу народне просвете тако и на пољу народног благостања. Нама је Србима сваки радник добро дошао, који с вољом и знањем чини дужност према народу свом, те тако са своје стране утиче на народно напредовање и на развитак културног стања народног. Један је од таквих радника Сава Петровић, који је крајем год. 1896. навршио двадесет и пет година у народној служби, радећи на народној просвети као савестан, вешт, неуморан и скроман чиновник „Матице Српске“ и „Српског Народног Позоришта“. Његов рад на пољу српске књижевности учини, те је изабран за члана књижевног одељења матичиног. Поред службеног посла као секретар споменутих завода, уређивао је много година „Глас Истине“ и „Српски Сион“, писао и преводио са руског и са немачког многе расправе, приповетке, романе и до 17 позоришних дела, од којих се многи приказују још и данас. Тако се Сава Петровић одузује народу српском за поверење, којим је постављен на своје место. Ми му с наше стране желимо здравља, уверени, да ће онда у лепу положају, у ком је, и даље радити као савестан и неуморан радник у интересу народа свог. Живео!

Издаје управа срп. нар. позоришта